

Zhrnutie výsledkov kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom zriaďovateľov vo vybratých Domovoch sociálnych služieb a Domovoch dôchodcov

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2007.

Účelom kontrolnej akcie bolo zistiť stav v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami a nakladaním s majetkom zriaďovateľov v Domovoch sociálnych služieb a Domovoch dôchodcov za rok 2006.

Subjektmi kontroly bolo šesť Domovov dôchodcov a Domovov sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti všetkých samosprávnych krajov v SR

Predmetom kontroly bola charakteristika a postavenie organizácie, zmeny rozpočtu počas rozpočtového roka, evidencia vedenia rozpočtových opatrení, príjmová časť rozpočtu, výdavková časť rozpočtu, dodržiavanie zákona o účtovníctve a zákonov o verejnom obstarávaní, odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, správy a ochrany majetku, dodržiavanie povinností vyplývajúcich zo zákona o sociálnej pomoci a zhodnotenie úrovne vnútornej kontroly.

Kontrolou boli preukázané tieto prípady porušovania všeobecne záväzných právnych predpisov:

Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy

- zo šiestnástich kontrolovaných subjektov nemalo trinásť v zriaďovacích listinách vecne a finančne vymedzený majetok,
- dva DSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK nevedli evidenciu rozpočtových opatrení,
- jeden DSS použil pri modernizácii kotolne verejné prostriedky nad rámec oprávnenia udeleným ŽSK, čím porušil finančnú disciplínu v sume 22 tis. Sk,

Zákon o účtovníctve

- väčšina kontrolovaných subjektov porušovala povinnosti vyplývajúce zo zákona o účtovníctve, preto podľa tohto zákona nemožno ich účtovníctvo pokladať za správne, úplné a preukázateľné,
- kontrolované subjekty nedodržiavali povinnosť vyplývajúcu zo zákona o účtovníctve v tom, že účtovné doklady neobsahovali náležitosti ako napr. podpisový záznam osôb zodpovedných za účtovný prípad a za zaúčtovanie, nebol dostatočne preukázaný obsah účtovného prípadu, peňažná suma za jednotku dodania, údaje o množstve a cene za mernú jednotku, prílohy preukazujúce výdavky boli nečitateľné,
- v niektorých kontrolovaných subjektoch boli opravy v pokladničných knihách vykonávané neprehľadne (prepisovaním) v rozpore so spôsobom ktorý ukladá zákon,

- niektoré účtovné jednotky účtovali na nesprávnych účtoch, čím nedodrжали postupy určené zákonom, čo poukázalo na neplnenie jednej zo základných požiadaviek stanovených v zákone o účtovníctve, t.j. že účtovníctvo účtovných jednotiek nebolo vedené preukazným spôsobom.
- niektoré subjekty nemali ocenený majetok preto o ňom neúčtovali, napr. o pozemkoch,
- jeden domov nesprávne stanovoval normy spotreby služobných motorových vozidiel, čím konal nehospodárne a porušil finančnú disciplínu,
- pri inventarizácii majetku a záväzkov nebol inventarizovaný všetok majetok, ktorý mali domovy v správe,
- v niektorých domovoch nebol v inventarizačných zápisoch porovnaný fyzický stav majetku so stavom účtovným,
- inventarizačné komisie v niektorých domovoch nevyhotovovali inventúrne súpisy a inventarizačné zápisy tak ako im ukladá zákon o účtovníctve,
- pri vykonávaní vedľajšej hospodárskej činnosti jeden domov nevedol osobitné účtovníctvo.

Zákon o verejnom obstarávaní

- niektoré kontrolované subjekty prekračovali limity stanovené pre použitie zákaziek s nízkou hodnotou s cieľom vyhnúť sa vyšším formám obstarávania,
- pri obstarávaní zákaziek s nízkou hodnotou neboli uchovávané doklady z tejto formy obstarávania,
- v informáciách účastníkom obstarávania o výsledku obstarávania jeden domov nevedol ako obstarávateľ, kto je víťazom súťaže.

Zákon o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme

- pri priznávaní platových stupňov bola v jednom prípade nesprávne určená dĺžka odbornej praxe,
- niektorým zamestnancom boli neodôvodnene priznávané príplatky za sťažené a zdraviu škodlivé prostredie,
- domovy priznávali svojim zamestnancom odmeny bez písomného zdôvodnenia príslušným vedúcim zamestnancom.

Zákonník práce

- pri uzatváraní dohôd o vykonaní prác neboli tieto uzatvárané minimálne deň vopred pred začiatkom plnenia pracovnej úlohy,
- z uzatvorených dohôd nebolo jasné za akú časovú jednotku bola stanovená odmena za vykonanú prácu (hodina, deň, mesiac).

Zákon o majetku vyšších územných celkov

- pozemky v správe niektorých domovov neboli zapísané v liste vlastníctva VÚC,
- budovy v správe niektorých domovov neboli zachytené v účtovnej evidencii,
- jednom domov nevyužíval domov všetok nehnuteľný majetok, ktorý mal v správe,
- jednom domov odpredal dve motorové vozidlá a pohonné látky v ich nádržiach neboli zahrnuté do predajnej ceny,

Zákon o sociálnej pomoci

- klienti do niektorých DD boli prijímaní mimo poradovníkov, nedodržiavali sa kritériá na postup pre ich prijímanie, pričom bol porušovaný aj zákon o správnom konaní,
- klienti do niektorých DSS boli prijímaní bez vydaného rozhodnutia o ich prijatí a bez posudku príslušného orgánu o zdravotnom postihnutí,
- jeden DSS bol uzneseniami Okresného súdu ustanovený ako opatrovník pre 82 klientov na základe toho, že menovaní boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Okresný súd uložil DSS povinnosť raz ročne podať správu o nakladaní s majetkom občanov pozbavených na právne úkony. Domov si túto povinnosť neplnil.

Kontrolované subjekty prijali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, ktorých plnenia bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.